

УДК 338.47:656.2(477)

ПУТИ ОБЕСПЕЧЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ БЕЗОПАСНОСТИ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОГО ТРАНСПОРТА

Воловельская И.В., к.э.н., доцент (УкрГУЖТ)

Проблема обеспечения экономической безопасности становится первоочередной задачей, причем особенно актуально это для предприятий железнодорожного транспорта в настоящее время, учитывая нестабильность внешнего и внутреннего рынка страны.

Таким образом, основная задача состоит в разработке действенной системы экономической безопасности на предприятиях железнодорожного транспорта.

Отрасль железнодорожного транспорта является сложной производственно-экономической и социальной системой со своей, только ей присущей территориально-производственной и функциональной структурой, а именно: она выступает и как самостоятельная отрасль национального хозяйства, и как отрасль материального производства, непосредственно участвующая в процессе создания стоимости товаров в сфере обращения.

Железнодорожный транспорт - одна из основных отраслей хозяйствования, обеспечивающая экономическую безопасность и целостность страны.

Основной особенностью предприятий железнодорожного транспорта является тот факт, что ПАТ «Укрзалізниця» - это природная монополия, являющаяся собственностью государства и является стратегическим предприятием, которое объединяет железные дороги и множество предприятий, которые обслуживают железнодорожную инфраструктуру.

При этом железная дорога является достаточно обособленным хозяйствующим субъектом. Она имеет самостоятельный баланс, свои счета в банках, имеет право самостоятельно заключать договора, уровень цен на продукцию подсобно-вспомогательной деятельности дорогой устанавливается самостоятельно и так далее.

Выявленные особенности предприятий железнодорожного транспорта указывают нам на то обстоятельство, что при построении системы экономической безопасности необходимо

рассматривать эти предприятия как совокупность факторов рыночной среды и государственных методов управления, что существенно отличает систему безопасности предприятий железнодорожного транспорта от системы безопасности любого другого предприятия.

Выбор критериев, определяющих систему экономической безопасности предприятий железнодорожного транспорта, должен быть увязан с экономической безопасностью страны в целом.

Обеспечение экономической безопасности предполагает выделение, анализ и оценку существующих угроз по каждой из функциональных составляющих и разработку на их основе системы противодействующих и упреждающих мероприятий.

Нами разработан механизм формирования системы экономической безопасности предприятий железнодорожного транспорта, в котором учтены все вышеизложенные его особенности.

Согласно представленному механизму, мы можем построить систему экономической безопасности предприятия, опираясь на данные мониторинга и имеющуюся информационную архивную базу, в которой предложены методы решения типовых задач.

Также мы можем оценить построенную систему относительно интегрального показателя, который включает в себя оценки всех составляющих экономической безопасности и сделать выводы относительно ее уровня. Далее, в случае необходимости, следует произвести антикризисные меры, что поможет сделать работу предприятия конкурентоспособной и эффективной.

УДК 349.2

ЩОДО ПОСИЛЕННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ УКРАЇНИ

*Гайворонська Т.М., к.ю.н., доцент
(УкрДУЗТ)*

Законодавство про працю України регулює трудові відносини працівників усіх підприємств, установ, організацій незалежно від форм власності, виду діяльності і галузевої належності, а також осіб, які працюють за

трудовим договором з фізичними особами (ч. 1 ст. 3 КЗпП України). Однак ст. 7 КЗпП передбачає особливості регулювання праці деяких категорій працівників. В даний час проходить розгляд проект Трудового кодексу України від 27 грудня 2014 р. № 1658 [1] в якому також передбачено, що трудові відносини регулюються трудовим законодавством з урахуванням особливостей, установлених главою 4 цього кодексу, законами, а також статутами та правилами внутрішнього розпорядку (п. 1. ст. 311). Таким чином, в Україні діє загальне і спеціальне законодавство про працю.

Спеціальні норми трудового права спрямовані на регулювання трудових відносин окремих категорій працівників з особливими умовами праці на залізничному транспорті загального користування, робота яких безпосередньо пов'язана з рухом поїздів. Особливості трудоправового режиму працівників залізниць закріплені Кодексом законів про працю України і спеціальними нормативними актами, що поширюються тільки на працівників підприємств залізничного транспорту. Так, Закон України «Про залізничний транспорт» від 4 липня 1996 р. присвячує главу 4 регулюванню трудових відносин на залізничному транспорті і дисципліні працівників залізничного транспорту, яка включає три статті (15, 16, 17). У ст. 15 Закону України «Про залізничний транспорт» проголошується, що трудові відносини працівників залізничного транспорту загального користування регулюються на підставі Кодексу законів про працю України, Положення "Про дисципліну працівників залізничного транспорту України", іншими актами законодавства України про працю. Особливості умов праці, соціально-побутового і житлового забезпечення, режиму робочого часу та часу відпочинку окремих категорій працівників залізничного транспорту загального користування, робота яких безпосередньо пов'язана з рухом поїздів, встановлюються АТ "Укрзалізниця" згідно з чинним законодавством України за погодженням з галузевими профспілками.

Виходячи з визначення сутності поняття «загальне» і «спеціальне» законодавство про працю, особливої уваги заслуговує Положення "Про дисципліну працівників залізничного транспорту України", затверджене Постановою Кабінету Міністрів України 26 січня 1993 р., яким визначено перелік порушень дисципліни, наслідки яких загрожують безпеці руху поїздів, життю і здоров'ю громадян, а також категорій працівників, до яких застосовується дисциплінарне стягнення у вигляді звільнення.

Після аналізу вищезазначеного можна прийти до висновку, що трудові відносини працівників залізничного транспорту загального користування в основному підлягають закріпленню загальними нормами. На наш погляд, окрім інституту дисципліни праці, особлива специфіка праці на залізничному транспорті потребує спеціального правового регулювання таких інститутів трудового права як заробітна плата, робочий час і час відпочинку. Отже сучасний розвиток трудового законодавства в умовах сталого розвитку України неможливий без врахування особливостей трудових прав працівників залізничного транспорту.

Список використаних джерел

1. Проект Трудового кодексу України від 27 грудня 2014 р. № 1658 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.rada.gov.ua.
2. Закон України «Про залізничний транспорт» від 4 липня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України . – 1996. - N 40. - Ст. 183.
3. Положення "Про дисципліну працівників залізничного транспорту України", затверджене Постановою Кабінету Міністрів України 26 січня 1993 р. № 155.
4. Трудове право України [текст] підручник / За заг.ред. М.І.Іншина, В.Л.Костюка, В.П. Мельника. Видання 2-ге перероб. і доповн. – Ейїв: цент учбової літератури, 2016. – 472с.
5. Транспортне право України: навч.посібн. [Текст] / Ю.О.Заїка, Н.В.Демиденко, О.О.Лов'як та ін.; за заг. ред. Ю.О.Заїки, Н.В.Демиденко. – К.:КНТ, 2014. – 184с.
6. Іванов Ю.Ф. Трудове право України [Текст]: Навч.посіб. / Ю.Ф.Іванов, М.В.Іванова. - К.: Алерта, 2016. – 224с.

УДК 519.2

МЕТОДИКА ОЦЕНИВАНИЯ ВЕРОЯТНОСТИ СВОЕВРЕМЕННОЙ ДОСТАВКИ ГРУЗА ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНЫМ ТРАНСПОРТОМ

*Герасименко П.В., д.т.н., профессор
(ІГУПС)*

Формирование имиджа грузовых компаний, как и числа грузоотправителей, а в конечном итоге и прибыль определяет